

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 52. Tractatus Ratrani de Evcharistia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66103)

difficilia intellectu videbantur, exposuit, responditque Paschasius suam sententiam defendens; nimirum, idem esse Jesu Christi Corpus in Evcharistia quod de Virgine natum est, illudque simul Rem ipsam esse & Figuram. *Relege, inquit in fine, librum, quem de hoc argumento edidi; licet enim pueris scripserim, audio tamen, hoc Scripto me complures viros ad comprehendendum hoc Mysterium, atque cogitationes Jesu Christo dignas concipiendas excitasse.* Huic epistolæ illum locum Commentarii sui in Matthæum, quem superius retuli, & quædam alia loca ex Patribus junxit.

Sæculum IX.
A.C. 859.

§. LII.

Tractatus Ratrami de Eucharistia.

Ergo Odomi Abbatis ætate Ratramus Presbyter & Monachus Corbejenfis, hanc provinciam sibi demandante Carolo Calvo, Tractatum de Corpore & Sanguine Domini scripsit, quem ad præfatum Principem direxit. Hujus Libri argumentum ipse Ratramus exponit in hunc modum: *Quærit tua Majestas, an quod in Ecclesia ore Fidelium sumitur, Corpus & Sanguis Christi in Mysterio fiat, an in veritate; id est utrum aliquid secreti contineat, quod oculis Fidei solummodo pateat, an sine cujusque Mysterii ve-*

Mabil. præf. to. 6. n. 81. 83. Ratram. edit. Paris. 1686. n. 5.

Sæculum IX. *lamine hoc oculi corporis intueantur exterius, quod mentis visus inspicit interius, ita ut totum, quod agitur, in manifesta luce clarescat. Secundo quæris, Rex, utrum ipsum Corpus sit, quod de Maria Virgine natum, passum, mortuum, sepultum, post resurrectionem in Cælum ascendens, & ad dexteram Patris sedens. (*)* Ex his duabus quæstionibus duæ Partes libri ipsius constant. Posterior quæstio contra Paschasium pugnat, affirmantem, Corpus Jesu Christi in Eucharistia idem esse, quod natum de Virgine. Sed prior quæstio Paschasio non adversatur, qui in suo Tractatu de Eucharistia diserte asserit, eam simul esse Veritatem & Figuram. In epistola vero sua ad Frudegardum dicit: *Si quis affirmat hanc carnem & hanc sanguinem careere Mystério & figura, totum Sacramentum dissipat.*

Tunc autem ex Catholicis viris non nulli omnino negabant, panem & vinum figuram esse Corporis & Sanguinis Jesu Christi, nixi hoc fundamento, quod cum signum non sit res ipsa, cujus signum est, tunc non amplius Corpus & Sanguis Jesu Christi adesset. Hæc opinio sub idem tem-

---

(*) Est idem omnino corpus; sed modo Sacramentali, supernaturali & nobis non perceptibili existens.

tempus ab Haimone Episcopo Halbersta- Sæculum IX.
 diensi post S. Joannem Damascenum de- A. C. 859.
 fendebatur, quam Ratramus oppugnat, *Haim. de*
 dicens, ex illa sequi, nullum Evcharistiæ *Corpor. &*
 inesse Mysterium, & inde rursus nullam *Sang. Da-*
 Fidei materiam. At illi, contra quos Ra- *masc. IV.*
 tramus disputat, non admittebant istud *de fid. c. 14.*
 sequi; imo Haimo diserte contrarium
 affirmat, gustum & figuram panis & vini
 permanere, ut sine horrore sumantur,
 quamvis utriusque Substantiæ natura in
 Corpus & Sanguinem Jesu Christi omni-
 no fuerit mutata; sed aliud esse, quod
 sensibus objicitur, & aliud quod Fides
 nos docet.

Hinc Ratramus Adversarios suos non *n. 15.*
 arguit, ipsos negare, quod de fide cre-
 dendum est, sed solum sibi ipsis contradi-
 cere. *Quippe, confitentur, inquit, secun-*
dum Fidem, Evcharistiam esse Corpus &
Sanguinem Jesu Christi, & ex consequen-
ti non esse id, quod prius fuit. (*) Super-
 rius autem Fidem suam de hoc Mysterio *n. 9.*
 explicaverat in hunc modum: *Exterius*
quidem panis, quod ante fuerat, forma præ-
tenditur, color ostenditur, sapor percipi-
tur. Ast interiis longe aliud multoque

Xx 5 pre-

(*) Hic ex Ratramo, quem Cave pro sua Hæ-
 resi subdole adducit, probatur Transubstantiatio
 Catholica.

Sæculum IX. A. C. 859. S. Eucharistiæ Sacramentum. n. 10.

pretiosius, multo excellentius intimatur, quia cæleste, quia Divinum, id est Christi Corpus, quod non sensibus carnis, sed animi fidelis contuitu aspicitur, accipitur, & comeditur. Vinum quoque, quod Sacerdotali consecratione Christi Sanguinis efficitur Sacramentum, aliud superficie tenus ostendit, aliud interius continet. Quid enim aliud in superficie quam substantia vini conspicitur? (*) At interius si consideres, jam non liquor vini, sed liquor Sanguinis Christi credentium mentibus & sapit dum gustatur, & agnoscitur dum conspicitur, & probatur dum odoratur. Item, Panis qui offertur, ex frugibus terræ cum sit assumptus, in Christi Corpus, dum sanctificatur, transponitur, sicut & vinum cum ex vite defluerit, Divini tamen Sanctificatione Mysteriorum efficitur Sanguis, non quidem visibiliter, sed operante (***) invisibiliter Spiritu Sancto. Unde

(*) Quot verba tot tela, quibus Novatorum doctrina confoditur!

(**) S. Spiritum per Divinam suam Omnipotentiam in Eucharistia aliquid operari, ex Testimonio SS. Patrum, aliorumque Ecclesiæ Catholicæ Doctorum centies probatur. Edicant vero Protestantes! quid demum Dei Omnipotentia dignum in Eucharistia fiat, si vera Christi caro non ponatur? Nec eos juvat dicere: etiam in Baptismo

de & Sanguis & Corpus Christi dicuntur, ^{Sæculum IX.}
 quia non quod exterius videntur, sed quod A. C. 859.
 interius Divino Spiritu operante facta
 sunt, accipiuntur, & quod longe aliud per
 potentiam invisibilem existant, quam vi-
 sibiliter appareant. (*) Et rursus: Ex
 his omnibus, quæ sunt hætenus dicta, mon-
 stratum est, quod Corpus & Sanguis Chri-
 sti, quæ Fidelium ore in Ecclesia perci-
 piuntur, figura sunt secundum speciem vi-
 sibilem; at vero secundum Substantiam
 invisibilem vere Corpus & Sanguis Chri-
 sti extant. Itaque prima quæstio, quam
 pertractat Ratramus, non in eo sita est,
 an Evcharistia sit vel figura, vel Res ipsa,
 sed an præter Rem ipsam etiam figuram
 contineat. (**)

Quæ-

Baptismo Dei omnipotentis Gratia operatur.
 Nam in Baptismo quidem Deus omnipotens San-
 ctificationem in homine Baptismum recipiente
 operatur; at si totius Sacræ Antiquitatis testimo-
 nia pensentur, in Evcharistia, priusquam a Chri-
 stiano recipiatur, aliquid ab omnipotentia Dei
 efficitur, quod nihil aliud quam vera & realis
 JESU Christi præsentia esse potest.

(*) Hic iterum confutatur Cave, Transub-
 stantiationem a solo Paschasio primum vulgatam
 dicens.

(**) Nempe res ipsa Corpus & Sanguis JESU
 Christi sunt, Figura autem species panis & vi-
 ni.

Sæculum IX.

A. C. 859.

Mabil. præf.

n. 51. n. 119.

*Pasch. de**Corp. c. 1.*

p. 61.

Quæstio secunda in hoc vertitur; an Corpus JESU Christi in Eucharistia simpliciter idem sit, quod natum ex Virgine est. Id affirmaverat Paschasius, nixus testimonio S. Ambrosii. Sed hæc clarissima assertio nova visa est Rabano & compluribus aliis viris doctis, qui explicantes alia Patrum loca dicebant, duo JESU Christi Corpora esse distinguenda, Naturale, & Evcharisticum, id est, ut hodie loqui solemus, duos dari modos, quibus idem Corpus existit, unum Naturalem & sensibilem, alterum supernaturalem & Mysticum; nam Scriptores omnes de reali Præsentia consentiebant. In isto igitur sensu Ratramus dicit: *Corpus, quod sumpsit de Maria Virgine, quod passum fuit, quod sepultum, quod resuscitatum, erat verum Corpus, id est, visibile & palpabile; econtra Corpus, quod appellatur Mysterium Dei, non est corporale sed spirituale, unde etiam nec visibile nec palpabile.* Jam liquet, has duas Quæstiones circa modum explicandi existentiam Christi, non vero circa Mysterii Substantiam fuisse versatas. Ceterum fatendum in

---

ni. Imo etiam modus, quo Agnus Dei in Sacrificio Missæ sine sanguinis effusione immolatur, si cum morte cruenta in Cruce tolerata comparatur, figura est.

in Tractatu Ratrami occurrere formulas Sæculum IX.
A.C. 859.
loquendi duras & obscuras, quæ per loca clariora explicandæ sunt, quia Auctor in Communione Ecclesiæ nunquam non extitit.

§. LIII.

Scriptum Anonymi contra Paschasium.

Scriptum Anonymi contra Paschasium, *to. 6. Act. Ben. p. 591.*
quod habemus, duas Propositiones in ipsius Opere contentas impugnat; primam, quod Corpus Jesu Christi in Evcharistia sit idem, quod natum est e Virgine; alteram, quod Jesus Christus toties patiatur, quoties Missa celebratur. Nullibi apparet, Paschasium hanc posteriorem propositionem in medium attulisse; unde patet, istud solummodo ab Adversario ex doctrina Paschasis fuisse deductum. Anonymus vero ille Scriptum suum ita exorditur: *Cuncti Fideles credere debent, & confiteri, Corpus & Sanguinem Domini esse verum Corpus & verum Sanguinem. Quicumque hoc negat, infidelem se manifestat.* Tum post pauca interjecta; *his adjicio; cum Jesus Christus sit Veritas, & verus Agnus Dei, qui singulis diebus pro vita mundi Mystice immolatur, ita per consecrationem & omnipotentiam Spiritus Sancti panis in veram*

veram